

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
Cím: 1139 Budapest Teve u. 4-6., 1903 Budapest. Pf.: 314/15.,
Telefon: (06-1) 443-5573,
Telefax: (06-1) 443-5733,
E-mail: orfkitkarsag@orfk.police.hu

Szám:

Tárgy: alapvető jogot érintő
rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **Panaszos** meghatalmazott jogi képviselőtében előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – az előállítás időtartamával kapcsolatos panasznak

h e l y t a d o k,

minden egyéb tekintetben a panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 330. § (2) bekezdése, Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos (képviselője útján)
- 2) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 3) Rendőr-főkapitányság vezetője (tájékoztatásul)
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos meghatalmazott jogi képviselője *-n, postai úton panasszal fordult a Panasztestülethez, a Panaszossal szemben *-n foganatosított rendőri intézkedés kapcsán.

A Panaszos előzetesen megbeszélte édesanyjával, hogy *-n gépkocsival elviszi őt egy ismerőséhez, majd együtt bevásárolnak. Tekintettel a budapesti parkolási problémákra és a Panaszos édesanyjának egészségi állapotára, a Panaszos birtokában volt édesanyja mozgáskorlátozott parkolási igazolványa. A Panaszos * óra körüli időben az általa vezetett személygépkocsival leparkolt a * szám előtt, egy a mozgáskorlátozottak részére fenntartott parkolóhelyen, az édesanyja mozgáskorlátozott parkolási igazolványának felhasználásával. Ekkor nyomban megjelentek a rendőrök és a közterület-felügyelet egy munkatársa is. A Panaszos megijedt, mivel több alkalommal volt már parkolási problémája (megbírságotlák) és a kihelyezett mozgáskorlátozott parkolási igazolványt a személygépkocsi ajtajának oldalsó tárolójába rakta. Erre a rendőrök igazoltatták, majd kikérdezték a parkolási igazolványról. A Panaszos elmondta, hogy éppen a parkolási igazolvány használatára jogosult édesanyjához tart. Ezt követően a rendőrök telefonon keresztül felhívták a Panaszos édesanyját, aki elmondta, hogy rosszul érzi magát, ezért „mégsem megy le”. Erre a rendőrök rendőrségi gépjárművel a Panaszost az édesanyja lakcíméhez szállították, aki lejött az utcára és megerősítette a Panaszos állítását.

Ezt követően a rendőrök a Panaszost előállították a Rendőrkapitányságra azzal a közléssel, hogy „*magát most bevisszük, mert ezt most tisztázni kell!*”. A szolgálati gépjárműben megengedték neki, hogy telefonáljon a munkahelyére, majd kikapcsoltatták a telefonját.

* óra körüli időben – amikor a letéti tárgyakkal kapcsolatos ügyintézés zajlott – a Panaszos azt a tájékoztatást kapta, hogy legfeljebb nyolc órát tarthatják ott, de valószínű, hogy az ügymenet rövidebb lesz. Közölték vele, hogy „*be kell, hogy zárják*”, majd ezt követően az előállító helyiségben helyezték el, amely egy nyitott ablakú, jéghideg helyiség volt.

* óra körüli időben a Panaszos jelezte a rendőröknek, hogy értesíteni szeretné a férjét, de erre azt a választ kapta, hogy aláírta azt a nyilatkozatot, hogy nem kérte senki értesítését. A Panaszos ekkor jelezte, hogy szemüveg nélkül nem tud olvasni és az aláíráskor a szemüvege már letétbe volt helyezve. Erre azt válaszolták neki, hogy „*nem kell látnia magának*”. A váltást követően az új ügyeletes „*megoldotta*” a Panaszos hozzátartozóinak a kiértesítését.

A Panaszos * perc időtartamig volt személyi szabadságában korlátozva, és csak ezt követően került sor a kihallgatására. A jogi képviselő szerint az előállítás hossza indokolatlan volt, és hosszabbítás nélkül tovább tartott a 8 órás időtartamnál.

A panasz szerint a jogi képviselő a Panaszossal szemben foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban az alábbiakat kifogásolta:

- szükségtelen, aránytalan és indokolatlan volt a Panaszos előállítása;
- az előállítás indokolatlanul hosszú időtartamú volt;
- a Panaszossal szemüvege nélkül írtak alá dokumentumokat;

- a Panaszost alacsony hőmérsékletű „zárkában” tartották, ami veszélyeztette az egészségét.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint a rendőri intézkedés érintette a Panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, a IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, a XX. cikk szerinti testi és lelki egészséghez, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát.

A Panasztestület vizsgálata során nem tudott feltárni olyan körülményt, amely a Panaszos kihallgatása megkezdése elhúzódásának indokául szolgált volna, ezért arra a megállapításra jutott, hogy az előállítás időtartama miatt sérült a Panaszos személyi szabadsághoz való joga.

A Panasztestület megítélése szerint az alapjogsérelem elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- meghatalmazás;
- panaszbeadvány;
- a Rendőrkapitányság Rendészeti Alosztály elfogás végrehajtásáról szóló jelentése;
- a Rendőrkapitányság Rendészeti Alosztály előállított, elővezetett személy előállító helyiségben történő elhelyezésekor a szóbeli tájékoztatás megtörténtéről, hozzátartozó, egyéb személy értesítéséről és az írásos tájékoztató átvételéről szóló nyilatkozat;
- a Rendőrkapitányság *-n kelt, szám nélküli, az előállítás időtartamáról, az előállítás időtartama alatti sérülésről, panaszról szóló igazolás;
- a Rendőrkapitányság Alosztály gyanúsított kihallgatásáról szóló jegyzőkönyve;
- a Rendőrkapitányság munkatársának jelentése;
- a Rendőrkapitányság Rendészeti Alosztály munkatársának jelentése;
- a Rendőrkapitányság Bűnügyi Alosztály munkatársának jelentése;
- a Rendőrkapitányság Rendészeti Alosztály munkatársának jelentése;
- jelentés;
- jelentés.

III.

A lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a Panaszos a jogi képviselője által *-n előterjesztett panaszban megfogalmazott állításokat alátámasztó további bizonyítási indítványt, egyéb nyilatkozatot, illetőleg bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során – az intézkedő rendőrök által tett jelentésekben foglalt nyilatkozatokon túl – egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Ezek alapján a Pp. 195. § (1) bekezdése szerint, a rendőri jelentés közokirati jellegére tekintettel, az abban foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték hiányában, döntésem

meghozatalánál a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul. Ezen álláspontom kialakításánál figyelemmel voltam több korábbi bírósági ítéletre és döntésre¹ is.

IV.

Mindezeket figyelembe véve a panaszban megfogalmazott kifogások vonatkozásában álláspontom a következő:

1.) A Panaszos előállítása.

A mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról szóló 218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2. §-a szerint:

„2. § E rendelet alapján igazolványra az a személy jogosult,

a) aki a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 2. § a) pont ac) alpontja értelmében közlekedőképességében súlyosan akadályozott,

b) aki a súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól szóló 141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendelet 1. §-ának (1) bekezdésének értelmében látási fogyatékosnak; (3) bekezdésének értelmében értelmi fogyatékosnak; (4) bekezdésének értelmében autistának; illetve (5) bekezdésének értelmében mozgásszervi fogyatékosnak minősül,

c) akít a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló 1032/1971. (VII. 14.) Korm. határozat végrehajtásáról szóló 6/1971. (XI. 30.) EüM rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy

d) aki a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló 5/2003. (II. 19.) ESzCsM rendelet 1. számú melléklete szerint vaknak vagy gyengénlátónak (K.1.), mozgásszervi fogyatékosnak (L.1-5.), értelmi fogyatékosnak (M.1-2.) vagy autistának (N.1.) minősül

és ezt az 1. számú mellékletben meghatározott szakvélemények vagy szakhatósági állásfoglalások valamelyikével igazolja.”

A Rendelet 11. § (1) bekezdése szerint:

„11. § (1) Az igazolványban foglaltak adattartalmát, érvényességét, hatályát, jogszerű használatát a rendőrség és a közterület-felügyelő (a továbbiakban együtt: eljáró szerv) jogosult ellenőrizni.”

A Büntető Törvénykönyvről szóló C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 342. § (1) bekezdés b) pontja szerint:

„(1) Aki

b) hamis, hamisított vagy más nevére szóló valódi közokiratot felhasznál, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

Az Rtv. 29. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A rendőr a feladata ellátása során

a) igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének

¹ Pl.:

1/2004. Büntető jogegységi határozat,

BH2009. 230,

Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.173./2013/7. számú ítélete.

megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani,”

Az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja szerint:

„(1) A rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt,

a) akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek;”

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 28. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A rendőr a szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt a tettenérés helye szerint illetékes, szükség esetén a legközelebbi általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervhez állítja elő.”

A rendelkezésre álló – a II. részben felsorolt – bizonyítási eszközök alapján az alábbiakat állapítottam meg:

*-n a rendőrök gépkocsizó járőrszolgálatot láttak el a Rendőrkapitányság illetékességi területén. A járőrszolgálat során * óra körüli időben észlelték, hogy a * szám előtt lévő, mozgáskorlátozottak részére fenntartott parkolóhelyre egy * típusú személygépkocsi parkolt le, amelyet egy hölgy [a Panaszos] vezetett. Észlelték továbbá azt is, hogy a személygépkocsi első szélvédője mögött a műszerfal tetején egy mozgáskorlátozott parkolási igazolvány van kihelyezve. A rendőrök ekkor úgy döntöttek, hogy meg kívánják győződni a parkolási igazolvány jogszerű használatáról (Rendelet 11. § (1) bekezdés), ezért szolgálati személygépkocsijukkal visszafordultak. A visszakanyarodáskor a Panaszos már eltávolodott a gépkocsijától, de amikor látta, hogy a rendőrök felé tartanak, visszasietett a személygépkocsijához. A járőrpár a Panaszos gépkocsijához érve látta azt, hogy a Panaszos kinyitotta a gépkocsi bal első ajtaját, majd a műszerfal tetején elhelyezett mozgáskorlátozott parkolási igazolványt megfogta, és a gépkocsi bal első ajtajának a tároló részébe (zsebébe) helyezte.

A rendőrök a mozgáskorlátozott parkolási igazolvány jogosultságának, illetve jogszerű használatának ellenőrzése céljából (Rendelet 2. §-a, illetve 11. § (1) bekezdése) intézkedést kezdeményeztek a Panaszossal szemben, melynek alkalmával az Rtv. 29. § (1) bekezdés adta felhatalmazás alapján igazoltatták őt. Az intézkedés során megállapításra került, hogy a mozgáskorlátozott parkolási igazolványt a Panaszos édesanyja jogosult felhasználni. A Panaszos úgy nyilatkozott, hogy a parkolási igazolványt azért helyezte ki a szélvédő mögé, mert a mozgásában korlátozott édesanyjáért érkezett, aki a barátnőjénél tartózkodik. Az intézkedést vezető rendőrnő megkérdezte a Panaszostól, hogy az édesanyja a közterület melyik részén tartózkodik, de erre a Panaszos nem tudott válaszolni. A rendőrnő megkérdezte a Panaszostól, hogy miért a messzebb parkolt le (kb. 400 méterre). A Panaszos erre azt válaszolta, hogy ott nincs elég parkolóhely, bár erről előzetesen nem győződött meg. A rendőrnő kérte a Panaszost, hogy telefonon keresztül hívja fel az édesanyját, majd kérdezze meg tőle, hogy jelenleg pontosan hol tartózkodik, ugyanis együtt elmennek majd oda és tisztázzák a kialakult helyzetet. A Panaszos erre felhívta az édesanyját, aki – a Panaszos állítása szerint – nem tudta megmondani, hogy pontosan hol tartózkodik. Ezt követően a rendőrök a Panaszossal együtt beszálltak a rendőrségi járműbe és elhajtottak a * szám elé. A Panaszos ekkor ismételen felhívta telefonon keresztül az édesanyját, aki – a Panaszos elmondása szerint – már otthon, a * utcában tartózkodott. Ezek után a rendőrök a Panaszossal együtt elhajtottak ebbe az utcába, ahol már a bejárati ajtóban várakozott a Panaszos édesanyja.

Az intézkedést vezető rendőrnő meghallgatta a Panaszos édesanyját, aki elmondta, hogy aznap nem járt sehol, mindvégig otthon tartózkodott, elmondta még azt is, hogy segítség nélkül, egyedül nem is tudna elmenni sehová.

Ezek után a rendőrnő közölte a Panaszossal és a jelenlévő édesanyjával, hogy a Panaszost elő fogják állítani a Rendőrkapitányságra, ugyanis gyanú merült fel arra vonatkozóan, hogy a Panaszos jogosulatlanul használta fel az édesanyja részére kiállított mozgáskorlátozott parkolási igazolványt.

Az intézkedő rendőrök az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján a helyszínen elfogták a Panaszost, tekintettel arra, hogy az intézkedés megkezdésekor tetten érték, amint a más nevére szóló valódi közokiratot felhasználta (Btk. 342. § (1) bekezdés b) pontja).

Az ismertett körülmények kellően megalapozták azt a feltételezést, hogy a rendőrök a Panaszost szándékos bűncselekmény elkövetésén érték tetten, így az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja, valamint a Szolgálati Szabályzat 28. § (1) bekezdése alapján jogszerűen került sor a Panaszos elfogására és előállítására.

Tettenérés esetén az Rtv. nem ad lehetőséget az előállítás végrehajtásának mérlegelésére. A fentiek alapján megállapítom, hogy a panasz alaptalan.

2.) Az előállítás időtartama.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint:

„(3) A rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.”

A Rendőrkapitányságon *-n kelt, szám nélküli, az előállítás időtartamáról szóló igazolás szerint a Panaszos előállítása *-n * órától * óráig (8 óra 05 perc) tartott.

A rendelkezésre álló – a II. részben felsorolt – bizonyítási eszközök alapján nem állapítható meg, hogy a Panaszos előállítását követően végrehajtott, a jogszabályok által előírt garanciális jellegű adminisztrációs feladatok (tájékoztatások végrehajtása, adminisztrálása, letéti jegyzőkönyv felvétele, befogadás) pontosan mennyi időt vettek igénybe.

A Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Készenléti Alosztály gyanúsított kihallgatásáról szóló jegyzőkönyve alapján megállapítható, hogy a Panaszos gyanúsítottként történő kihallgatására – szabadítását követően – * órai kezdettel került sor.

Az előállítás elhúzóadásának okaként a Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Készenléti Alosztály jelentései munkaszervezési nehézségeket jelöltek meg.

A rendelkezésre álló bizonyítási eszközök alapján megállapítom, hogy a Panaszosnak a * órakor történő előállítása, majd – az előállító helyiségbe való befogadását követően – * órakor történt szabadítása közötti időben érdemi eljárási cselekményt nem hajtottak végre, ezért személyi szabadságának előállítással való korlátozása szükségtelenül és aránytalanul hosszú ideig tartott, erre tekintettel a panasz megalapozott.

3.) A Panaszos sérelmezte, hogy szemüvege nélkül írtak alá vele különböző dokumentumokat.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdése szerint:

„(4) Az előállítót szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.”

A Panaszosnak az előállítása során négy dokumentumot kellett a rendőrkapitányságon aláírásával ellátnia: az előállított, elővezetett személy előállító helyiségben történő elhelyezésekor a szóbeli tájékoztatás megtörténtéről, hozzátartozó, egyéb személy értesítéséről és az írásos tájékoztató átvételéről szóló nyilatkozatot, a fogvatartott személy élelemmel történő ellátásáról szóló nyilatkozatot, a letéti tárgyakról szóló jegyzéket, valamint az előállítás időtartamáról kiállított igazolást.

A Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Fogda és Kísérőszolgálati Alosztályán kísérőőri feladatokat ellátó jelentésében úgy nyilatkozott, hogy az említett iratokat a Panaszos az akkor még nála lévő szemüvegevel elolvasta, tartalmát megértette, majd aláírásával ellátta azokat.

A dokumentumok ismertetésének megtörténtét az is alátámasztja, hogy azokat a Panaszos önként aláírta, semmilyen módon nem jelezve, hogy azok tartalmát nem ismerte meg. **Mindezek alapján a panasz alaptalan.**

4.) A Panaszost alacsony hőmérsékletű „zárkában” tartották, ami veszélyeztette az egészségét.

Az érintett rendőri szerv felettes szervének jelentése szerint a Rendőrkapitányságon az előállító helyiség az épület földszintjén került kialakításra. Az épület teljes fűtését a * objektumában található kazánház látja el, mely kazánház szabályozását a * végzik. A fűtés szabályozása a külső hőmérsékletnek megfelelően történik oly módon, hogy az irodákban, illetőleg az egyéb helyiségekben úgy, mint az előállító helyiségben is az előírásoknak megfelelő hőmérséklet biztosított legyen. Az előállító helyiségben az előírt hőmérséklet folyamatosan biztosított, a helyiségben található ablakok – téli időszakban – csak szellőztetés idejére, vagy a fogvatartott igénye szerint nyitja ki, a szolgálatot ellátó kísérőőr.

Ezzel kapcsolatosan a kerületi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Fogda és Kísérőszolgálati Alosztályán kísérőőri feladatokat rendőr jelentése az alábbiakat tartalmazza: *„(...) a panaszos azon állítása, miszerint egy nyitott ablakú, fűtetlen előállító helyiségben lett elhelyezve, szintén nem fedi a valóságot, ugyanis minden helyiség fűtött, s az ablakok zárhatóak, működőképesek voltak. Az előállított [a Panaszos] az előállítóban történő elhelyezése során egyszer sem jelezte, hogy fázik, így ezzel kapcsolatos intézkedést nem kellett tenni.”*

Mindezek alapján megállapítom, hogy a panasz e tekintetben is alaptalan.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye II. cikk, IV cikk, XX. cikk, XXIV. cikk;

- a polgári perrendtartásról szóló 1952. törvény 195. § (1) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 50. § (1) bekezdése, a 100. § (1) bekezdés e) pontja, a 109. § (1) bekezdés a) pontja;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 29. § (1) bekezdése, 33. § (1) a) pontja, 33. § (3) és (4) bekezdései, 92. § (1) bekezdése, 93. § (6), (7) bekezdése;
- a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011, (IX. 22.) BM rendelet 28. § (1) bekezdése;
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 342. § (1) bekezdés b) pontja;
- a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról szóló 218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet 2. §-a, 11. § (1) bekezdése.

Budapest, 2015. április 03.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**